

Nr 28

Jordbruksutskottets betänkande i anledning av motion om en organisation för tillsyn av oljecisterner.**Motionen**

I motionen 1972:368 av herr Strömberg m. fl. (fp) har hemställts att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär att en utredning snarast tillsätts för att lämna förslag till organisation av övervakning av oljecisterner av i motionen angivet slag.

Utskottet

Ärenden om tillstånd till förvaring i cisterner av brandfarlig vätska handhas av byggnadsnämnderna som också svarar för kontrollen av cisternerna. Närmare föreskrifter i ämnet återfinns i en av kommerskollegium i samråd med statens naturvårdsverk, statens brandinspektion och statens planverk utfärdad kungörelse med bestämmelser om åtgärder till skydd mot vattenförorening genom brandfarlig vätska. I kungörelsen stadgas bl. a. att underjordiska oljecisterner skall kontrolleras vart femte år om de ligger inom skyddsområde dvs. område där vattentillgång skall skyddas och i annat fall vart tionde år. Kungörelsen har trätt i kraft den 1 oktober 1970.

I den nu föreliggande motionen 1972:368 hävdas bl. a. att byggnadsnämnderna inte har tillgång till sådan expertis och teknisk utrustning som krävs för en effektiv kontrollverksamhet och att därför en särskild kontrollorganisation bör tillskapas.

Utskottet vill erinra om att den i motionen upptagna frågan behandlats även vid 1971 års riksdag. I sitt betänkande i anledning av motioner i ämnet (JoU 1971:53) underströk utskottet starkt nödvändigheten av en effektiv cisternkontroll. Särskilt krävde förvaringen av brandfarlig vätska i cisterner helt eller delvis under jord stor uppmärksamhet. Det var, framhöll utskottet, av vikt att tillgång fanns till för kontrolluppgifterna väl utbildad personal. Kursverksamhet för sådan utbildning pågick emellertid, och med hänsyn härtill och till de pågående kommunsammanslagningarna ansåg utskottet att byggnadsnämndernas resurser för kontrollverksamheten kunde förväntas bli förbättrade. Med hänsyn till bl. a. att kontrollföreskrifterna varit i kraft endast ett år fann utskottet det inte osannolikt att motionernas syfte kunde tillgodoses inom ramen för befintlig organisation. Utskottet ifrågasatte emellertid om inte en tidsgräns skulle kunna införas efter vilken placering av oljetank under jord inte tilläts med mindre än att den omgavs av ett betongtråg med vattentät botten. Som tidsgräns angavs förslagsvis år

1980. Åtgärder i detta syfte motiverades, framhöll utskottet, av att det ännu inte varit möjligt att finna en ekonomiskt försvarbar kontrollmetod, varigenom kunde klarläggas att en underjordisk cistern förblev tät. Utskottet framhöll att en särskild kontrollorganisation på förevarande område måste bli synnerligen kostsam samtidigt som det kunde förväntas att utvecklingen gick mot ett minskat antal underjordiska oljecisterner. En lämplig väg att komma till rätta med ifrågasvarande olägenheter kunde enligt utskottets mening vara att övergå till ett besiktningssystem med tätare tidsintervaller än f. n. Sålunda borde exempelvis kunna övervägas om inte den tidsintervall av fem år, som nu gäller för besiktningarna, efter år 1973 kunde minskas till tre år och efter år 1976 till två år. Utskottet fann inte anledning påkalla annan åtgärd från riksdagens sida till följd av motionsyrkandena än att riksdagen som sin mening gav Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört. Riksdagen följde utskottets förslag. Ärendet är f. n. under prövning i handelsdepartementet.

Utskottet finner med hänvisning till det anförda någon riksdagens åtgärd i anledning av motionen inte påkallad.

Utskottet hemställer

att riksdagen lämnar motionen 1972:368 utan åtgärd.

Stockholm den 2 maj 1972

På jordbruksutskottets vägnar

NILS G. HANSSON

Närvarande: herrar Hansson i Skegrie (c), Johanson i Västervik (s), Hedin (m), Hedström (s), Magnusson i Grebbestad (s), fru Anér (fp), herr Augustsson (s)*, fru Lindberg (s), herrar Krönmark (m), Takman (vpk), fru Thorsson (s)*, herr Johansson i Holmgården (c)*, fru Olsson i Helsingborg (c), fru Theorin (s) och herr Strömberg (fp).

*Ej närvarande vid betänkandets justering.

Reservation

av fru Anér och herr Strömberg (båda fp) som anser

dels att utskottets yttrande fr. o. m. det stycke på s. 1 som börjar med "Utskottet vill" bort ha följande lydelse:

"Utskottet vill — — (lika med utskottet) — — utbildad personal.

Utskottet vill beträffande den nu aktuella motionen anföra att den förenämnda kungörelsen inte innefattar några uppgifter om vilka krav som måste ställas för att i kungörelsen avsedd kontrollant av underjordiska cisterner skall betraktas som sakkunnig. Enligt utskottets uppfattning torde det ofta ställa sig svårt för byggnadsnämnderna att få sådant biträde av experter i ärenden angående underjordiska cisterner som krävs

för en betryggande kontroll. Utskottet vill vidare ifrågasätta om den i kungörelsen föreskrivna intervallen mellan kontrollbesiktningarna, vanligtvis fem år, inte är för lång. Det synes önskvärt att denna intervall successivt minskas, exempelvis efter år 1973 till tre år och efter år 1976 till två år. Det finns nämligen skäl antaga att en stor del av de äldre underjordiska cisternerna redan är otäta eller får befaras bli det inom relativt kort tid. De skador som härigenom kan komma att åsamkas våra vattentillgångar, främst grundvattnet, kan bli mycket allvarliga.

Det torde enligt utskottets mening inte vara möjligt att tillgodose nyss angivna önskemål om en effektiv och med kortare tidsintervaller än f. n. återkommande cisternkontroll med de resurser för dessa ändamål som nu står byggnadsnämnderna till buds. Utskottet finner därför övervägande skäl tala för motionärernas uppfattning att spörsmålet om tillskapande av en särskild organisation för övervakning av oljecisterner bör tas upp till närmare övervägande genom en utredning i ämnet. Som exempel på frågor som därvid, förutom själva uppbyggnaden av kontrollorganisationen, torde böra prövas kan nämnas spörsmålen om utbildning och auktorisation av kontrollanter, om cisternmaterial och cisternernas konstruktion och utrustning samt om skyddsåtgärder av olika slag och om anordningar för varning vid läckage."

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

"att riksdagen med bifall till motionen 1972:368 hos Kungl.

Maj:t begär att en utredning snarast tillsätts för att lämna förslag till organisation av övervakning av oljecisterner av i motionen angivet slag."